

VÆRDIGHEDSPOLITIK I HOLBÆK KOMMUNE

September 2019

**Holbæk
Kommune**

Værdighedspolitik i Holbæk Kommune

Med værdighedspolitikken giver Holbæk Kommune en retning for, at alle oplever et værdigt liv i Holbæk Kommune.

At have behov for hjælp og støtte må aldrig betyde tab af værdighed. Værdighedspolitikken skal medvirke til en sund og værdig pleje, så den enkelte kan leve det liv, han eller hun ønsker.

Et værdigt og sundt ældreliv skal sikre den enkelte den størst mulige selvbestemmelse og livskvalitet, når det bliver nødvendigt at få hjælp til at få dagligdagen til at fungere.

I Holbæk Kommune er der mange muligheder for at bevare både sundhed og livskvalitet. Dette sker ved aktive centre og cafeer, hjemmepleje, moderne plejecentre og midlertidige boliger samt et rigt foreningsliv med attraktive tilbud. Borgernes trivsel og sundhed er i centrum i alle sammenhænge. Derfor prioriteres udviklingen af medarbejdernes faglige kompetencer højt. Alle har stor glæde af et meget fint samarbejde med frivillige, som gør en stor indsats i aktive centre, brugerråd, bruger-pårørenderåd, plejecentre, foreninger osv.

Et godt og positivt samarbejde med mange samarbejdspartnere, som gør en indsats for borgerne i Holbæk Kommune, skaber glæde og trivsel.

Værdighedspolitikken bygger på og skal styrke disse indsatser. Med værdighedspuljen får vi mulighed for at medvirke til, at indsatsen for et godt, sundt, aktivt ældreliv forstærkes.

Den første værdighedspolitik blev til 2015 på baggrund af en grundig og bredt inddragende proces. Denne version af værdighedspolitikken tager udgangspunkt i den første version af politikken og er opdateret i henhold til lovgivning.

På vegne af Kommunalbestyrelsen

Jeppe Jakobsen
Formand for udvalget
Ældre og Sundhed

På vegne af Ældrerådet

Steen-Kristian Eriksen
Formand

Værdighedspolitikens 7 indsatsområder

I Holbæk Kommune skal borgerne opleve, at værdighedspolitikken styrker muligheden for, at den enkelte bevarer sin værdighed.

I det følgende beskrives værdighedspolitikken overordnede mål, værdier og prioriteringer i forhold til de 7 indsatsområder. I 2018 er pårørende, og i 2019 er bekæmpelse af ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord, nye indsatsområder.

1. 1. Livskvalitet

2. Selvbestemmelse

3. Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

4. Mad og ernæring

5. En værdig død

6. Pårørende

7. Bekæmpelse af ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord

1. Livskvalitet

Vi ønsker alle at bevare vores livsstil, vores kendte hverdag og klare os selv så længe som overhovedet muligt. Det er livskvalitet for de fleste. Tid, nærvær, støtte, omsorg, selvbestemmelse og medansvar er vigtige faktorer i en værdig pleje.

Mulighederne for, at vi føler os tilpasse i vores hverdag, muligheden for at indgå i samvær med andre, når det ønskes, er vigtige. Det handler om muligheden for at bevare den kendte og trygge hverdag længst muligt.

Den personlige støtte, pleje og omsorg skal medvirke til, at vi kan fortsætte de aktiviteter, der har betydning for vores livskvalitet.

I samarbejdet mellem borgeren og medarbejderne skal respekten for individuelle værdier og behov være i fokus.

Målene er:

- **At have og bevare en god hverdag**
- **At have sociale relationer og netværk**
- **At give hjælp og støtte, så livskvalitet blomstrer**
- **At have et hjem, der svarer til ens behov**

2. Selvbestemmelse

Et værdigt liv er blandt andet at bestemme selv. Det skal være muligt at vælge til og fra, hvad enten det drejer sig om at deltage i fællesskaber, aktiviteter, sundhedstiltag eller forskellige former for hjælp og støtte.

Værdighed er blandt andet, at vi hele livet betragtes og behandles som medborgere og ikke oplever os sat udenfor fællesskabet. At vi gennem hele livet føler os inddraget i og respekteret for den værdi, vi alle giver til fællesskabet.

Velfærdsteknologi kan være med til, at vi føler, vi kan klare mere selv og fastholde bestemmelsen over egen hverdag.

Velfærdsteknologi er en del af hverdagen. Mulighederne i velfærdsteknologi skal præsenteres, og det skal være tydeligt, hvilken betydning det kan have at vælge eller fravælge hjælpemidler og aktiviteter.

Vi skal i vores samarbejde behandle hinanden med respekt og værdighed, så alle føler sig hørt og forstået.

Det er vigtigt gennem hele livet at kunne være noget for andre og kunne forblive aktiv, sund og deltagende. Det er en del af et værdigt liv.

Målene er:

- **Gennem hele livet at have ret til at være herre i eget liv**
- **At have kendskab til muligheder**
- **At vi oplever at være med i ønskede fællesskaber**

3. Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Medarbejderne skal være fagligt kvalificerede, engagerede og ansvarlige; samarbejdet skal altid tage udgangspunkt i den enkeltes aktuelle behov.

Vi skal opleve at blive støttet og mærke, at medarbejderne arbejder ud fra, at sundhed og trivsel er forskellig for mennesker, men altid i fokus. Al hjælp skal planlægges i tæt samarbejde.

Alle skal opleve støtte til at finde den gode løsning, og at medarbejderne inddrager andre faggrupper, hvis det skønnes bedst.

Alle ønsker at klare sig selv længst muligt, og derfor skal det sikres, at sundhedsfremme, forebyggelse af sygdom og vedligeholdelse af færdigheder er i fokus i samarbejdet.

Alle har et forskelligt behov for hjælp og støtte. Forskelligheden skal tilgodeses. Det skal sikres, at vi får tilbud herunder boligtilbud og hjælpemidler, som giver os de bedste muligheder.

Målene er:

- **At fremme sundhed og trivsel, at forebygge sygdom og vedligeholde færdigheder**
- **At vi oplever kontinuitet og sammenhæng i forebyggelse, pleje og behandling**
- **Høj faglighed i al omsorg, pleje og behandling. Både i indsatsen og i den måde hjælpen gives på**

4. Mad og ernæring

God mad og drikke har stor betydning for trivsel. Mad og drikke bringer mennesker sammen og sikrer, at kræfterne bevares længst muligt.

Måltidet er for mange et vigtigt socialt fællesskab. Men hvad enten måltidet nydes alene eller i fællesskab, skal det ske i gode fysiske rammer.

Der skal være opmærksomhed på, at anretningen af maden og omgivelserne omkring måltidet skal tale til sanserne og give lyst til at spise, ikke mindst når appetitten er lille.

Maden skal være god og sund, og traditioner i forbindelse med måltidet er vigtige at bevare. De skaber mening og fællesskab, genkendelighed og tryghed.

Målene er:

- **At maden er velsmagende og vi har mulighed for at vælge.**
- **Mulighed for at spise sammen med andre – både på plejecentre og i cafeerne.**
- **På plejecentrene at skabe mulighed for at deltage i forberedelsen af måltidet, hvis det ønskes. Det vil skabe fællesskaber.**
- **At selvbestemmelse bevares ved måltidet. Hvordan anrettes og serveres måltidet.**

5. En værdig død

Omsorg, pleje og behandling skal sikre en værdig og tryk afslutning på livet. For de fleste af os giver det tryk at vide, at livet afsluttes i tryk og vante omgivelser, omgivet af vores nærmeste.

Retten til selvbestemmelse gælder også i forbindelse med den forestående død. Den døendes ønsker skal i videst mulige omfang imødekommes.

Ingen skal dø alene, med mindre det er et klart ønske. Pårørende, medarbejdere eller vågere skal sikre, at den døende ikke er alene.

Når livet skal afsluttes, er det vigtigt, at dialogen, samspillet og samarbejdet mellem den døende, pårørende, praktiserende læge og medarbejdere forløber optimalt for, at den døendes ønsker bliver opfyldt. Dette kan ikke gøres om.

Målene er:

- **At den døende får det ønskede nærvær og støtte.**
- **At hjælpen er tæt på, når behov for hjælp opstår eller øges.**
- **At ingen skal dø uønsket alene**
- **At pårørende føler sig set, hørt og inddraget i forløbet.**
- **Den størst mulige smertefrihed. En hurtig og korrekt medicinsk behandling skal prioriteres højt / hurtig indsats ved behov for ændring af medicinsk og anden behandling.**

6. Pårørende

Igennem livet indgår vi alle i en tæt relation med vores pårørende. Denne relation skal vi sikre bliver bevaret og ved behov understøttet. Eksempelvis når vi over tid bliver svagere, og medarbejdere begynder at være en del af vores tilværelse.

Pårørende er en meget vigtig støtte og skal, hvis det ønskes, inddrages. Samarbejdet med pårørende er betydningsfuldt for at inddrage deres viden og erfaring.

Pårørende skal opleve, at deres indsats bliver påskønnet og respekteret og mærke en opmærksomhed på deres velbefindende. Respekten skal pårørende også opleve, hvis de har behov for i en periode eller permanent at sige fra.

For at gøre pårørendes indsats lidt lettere skal det være nemt at komme i kontakt med relevante fagpersoner døgnet igennem. For yderligere at støtte pårørende skabes der mulighed for at mødes i netværk.

Målene er:

- **At pårørende føler sig set, hørt og inddraget.**
- **At skabe netværk, hvor pårørende kan mødes.**
- **At forebygge pårørende oplever at stå alene / føle sig alene.**
- **At tilbyde pårørende råd og vejledning, ”uddannelse” og viden samt værktøjer til at hjælpe bedst muligt.**
- **At tilbyde pårørende støtte og omsorg, når deres nærmeste er døende.**
- **At tilbyde pårørende støtte og omsorg, når deres nærmeste er død.**

7. Bekæmpelse af ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord

Mennesker, der oplever ensomhed, kan miste modet, lysten og energien til at tage kontakt til andre mennesker. De vil have svært ved at tale om følelsen af ensomhed, da ensomhed er tabubelagt.

Vi skal turde tale om ensomhed for at nedbryde dette tabu. Størstedelen af os vil opleve ensomhed i løbet af livet. Men for nogle bliver ensomheden så alvorlig, at det vil få negative konsekvenser for livskvalitet og helbred.

Hvis man ikke har et socialt netværk, kan det have lige så stærk indflydelse på dødelighed som velkendte risikofaktorer såsom rygning, fysisk inaktivitet og overvægt.

Hvad er ensomhed? Nogle kan føle sig ensomme, når man ikke længere har kontakt med andre, som man gerne selv vil. Ensomhed er ikke at være alene, men at føle sig alene, når man ikke selv har ønsket sig det. Nogle er i større risiko for at opleve ensomhed end andre. Især ældre mennesker, der er ramt af alvorlig sygdom og svækkelse, eller hvis man har mistet dem, man holder af.

Det er svært at bryde ud af ensomheden. Der skal være mennesker i omgivelserne, der tør at indbyde til fællesskab og stadig vil byde sig til, selv efter det første afslag. Det kan tage tid at turde deltage i nye aktiviteter og arrangementer til at få fællesskaber og få tillid til nye mennesker.

Alle skal have fokus på, at aktiviteter byder nye deltagere velkommen, og at der er plads til alle. Det skal også være muligt at blive støttet til at komme ind i nye fællesskaber. Det er ikke alle, der kan indgå i større fællesskaber.

Nogle har behov for et lille fællesskab med et andet menneske eller med få andre. Det skal være muligt at tilgodese alle former for fællesskaber til at bekæmpe ensomhed, tab af livsmod og sorg og forebygge selvmord.

Målene er:

- At skabe fællesskaber, som er åbne for alle.
- At der skabes mulighed for at få følgeskab til fællesskab.
- At det gør en forskel, at man deltager i et fællesskab, så man bliver set og får opmærksomhed.
- At alle i lokalområderne er opmærksomme på hinanden og invitere hinanden med til aktiviteter og arrangementer.
- At der skabes synlighed om muligheder for at deltage i aktiviteter og arrangementer og støtte til at komme ind i nye fællesskaber.
- At det er muligt at skabe både store og meget små fællesskaber.
- At der er rum i fællesskaberne, når livet opleves sorgfuldt.

